

Møteinnkalling

Utvalg: Viltnemnd
Møtested: Kommunestyresalen - Snåsa Herredshus
Dato: 29.01.2024
Tidspunkt: 19:00

Medlemmene blir med dette innkalt til møte. Den som har lovlig forfall må melde fra så snart som mulig til leder Marte Hegge Berg, eller til møtesekretær slik at varamedlem kan bli innkalt.

Varamedlemmer møter bare etter nærmere innkalling.

25. apr. 2024

Marte Hegge Berg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Sak nr.	Tittel	Arkivsak	Uoff. (Lukket)
OS 1/24	Oppsummering av tilbakemeldingene fra storvaldene	2024/179	
PS 1/24	Evaluere treårsperioden 2021 – 2023		
PS 2/24	Kommunale mål for hjorteviltforvaltningen i Snåsa	2024/723	
PS 3/24	Innkalling til storvaldene 13. februar	2024/180	
PS 4/24	Minsteareal		

Arkivkode:

Arkivsaksnr.: 2024/179

Saksbehandler: Bjørnar Pettersen
Moe

Dato: 30.01.2024

Godkjent av:

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Viltnemnd	29.01.2024	1/24

Oppsummering av tilbakemeldingene fra storvaldene

Vedlagte dokumenter:

- 1 Innspill til Bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Peter Asle Mona
- 2 Innspill til Bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Vestbygda tildelingsområde
- 3 Innspill til Bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Vegard Wist
- 4 Innspill til bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Øverbygda Storvald
- 5 Innspill til Bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Statsallmenningen
- 6 Innspill til Bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Sørbygda storvald
- 7 Innspill til bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Lina Nøstvold
- 8 Innspill til bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Geir Brede

Ikke vedlagte dokumenter:

Hjemmel for behandling:

Saksopplysninger:

Vedlagte dokumenter sendes ut for gjennomgang.

PS 1/24 Evaluere treårsperioden 2021 – 2023 /

Snåasen tjielte/Snåsa kommune

Arkivkode:
Arkivsaksnr.: 2024/723
Saksbehandler: Bjørn Evjen
Dato: 25.04.2024
Godkjent av:

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Viltnemnd	29.01.2024	2/24

Kommunale mål for hjorteviltforvaltningen i Snåsa

Vedlagte dokumenter:

- 1 Kommunale-målsetninger-for-bestandsplanperioden-2024-2026

Ikke vedlagte dokumenter:

Hjemmel for behandling:

Hjorteviltforskriftens § 3

Saksopplysninger:

Vurdering:

Kommunedirektørens forslag til innstilling/vedtak:

Målsetningene vedtas.

Kommunale målsetninger for bestandsplanperioden 2024-2026

Snåsa Kommune v/Viltnefnda

Kommunale mål for hjorteviltforvaltningen i Snåsa

Kommunen ved viltnemda er gitt hjemmel og krav etter Hjorteviltforskriftens § 3 å fastsette mål for utviklingen av bestandene av elg, hjort og rådyr. I dette arbeidet skal opplysninger om beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på naturmangfold, jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker på veg og bane hensyntas.

De kommunale målsettingene vedtas for planperioden 2024-2026.

Felles mål for forvaltningen av alle hjorteviltartene er som følger:

- Bestandene av hjortevilt skal forvaltes med et langsiktig perspektiv som ivaretar verdiskapningen, hjorteviltet som matfat og jakta i sin helhet. Samtidig skal man ha bestander av hjortevilt som er genetisk og fysiologisk robuste.
- Skogbruk, jordbruk og andre samfunnsmessige interesser tilknyttet hjorteviltet skal vektlegges i forvaltningen og målsetting.
- Valdene skal levere bestandsplaner som inneholder følgende momenter: Beskrivelse av valdområdet, periode for forvaltningsplanen, utfordringer for valdet, egne målsettinger, virkemidler, avskytingsplan kategorisert etter alder og kjønn i henhold til hjorteviltforskriftens § 15, og reaksjonsbestemmelser.
- En vurdering av status for elgbestand, utvikling i forhold til mål, samt behov for eventuelle tiltak, skal gjøres av storvald og viltnemnd etter hver sesong.
- Status for hjorteviltpopulasjonene skal vurderes og kommunale målsettinger for hjorteviltforvaltningen revideres mot slutten av hver planperiode. Denne prosessen skal senest være ferdigstilt den 1. februar 2027.

Roller i hjorteviltforvaltningen:

Kommunen (v/Viltnemda):

- Fastsette overordnede mål for utvikling av hjorteviltbestandene
- Ivareta andre interesser som jordbruk, skogbruk, naturmangfold, trafikksikkerhet og andre offentlige interesser
- Forskriftsfeste minsteareal
- Godkjenne vald (og eventuelt bestandsplansområder)
- Tildele fellingskvote for hjortevilt
- Behandle søknader om skadefelling av hjortevilt

Grunneier:

- Organisere seg gjennom vald eller bestandsplanområde
- Organisere jakt gjennom jaktfelt/administrere sin enerett til jakt på sine arealer
- Utarbeide bestandsplaner som er i **tråd med de kommunale målsettingene**

Vurderinger fra foregående bestandsplanperiode

Mål elgforvaltning	Viltnemndas vurdering av måloppnåelse
Bærekraftig elgstamme	Det er godt med vinterbeite og tendens til økt kalveproduksjon per ku.
Høste mer på sikt	Uttaket av voksen ku er fortsatt for høyt til at vi kan regne med å høste mer (flere dyr) på sikt.
Sunnere og eldre elgstamme med høyere vekter	Uttaket av voksne dyr er for høyt til at vi kan regne med eldre elgstamme. Høyere vekter er et langsiktig mål som tar lang tid før man ser effekten av. Vektene per aldersklasse har vært stabile siden 2018.
Økt andel større okser	Uttaket av voksne okser er noe redusert, men fortsatt for høy til at vi kan forvente noen markant økning i andelen store okser i populasjonen. Tiltakene i storvaldenes driftsplaner i form av oksefredning til 10. oktober eller fredning av mellomokser blir fulgt opp av et noen av storvaldene. Storvaldene melder om at det observeres flere store okser enn før.
Felles forvaltning	Det har vært en utvikling hvor storvaldene har utviklet mer like forvaltningsplaner enn tidligere. Men noen forskjeller er det fortsatt. Hvis mer likhet mellom storvald er ønskelig kan rettighetshaverne vurdere om de vil gå sammen og danne såkalte bestandsplanområder. Se miljødirektoratets veileder M-478 for beskrivelse.
Andre moment	Når fellingsprosenten blir lav, dvs langt flere dyr er tildelt enn det som blir felt, blir det utfordrende å treffe på ønsket fordeling på kjønn og alder. Det er også verdt å merke seg at hverken viltnemnd eller storvald rår over alle forhold som bestemmer utviklingen i hjorteviltpopulasjonene.

Mål for forvaltning av elg

Overordnede mål for elgforvaltningen i planperioden

1. En bærekraftig elgpopulasjon som er tilpasset beitegrunnet
2. En sunnere og eldre elgstamme med høyere vekter
3. Økt andel av større okser i populasjonen
4. Storvalda anmodes om å i størst mulig grad om en felles forvaltning i 3-årsperioden

Utdypende rundt målsetningene

Mål nr. 1: En bærekraftig elgpopulasjon som er tilpasset beitegrunnet

Elgbestanden skal ikke være større enn beitegrunnet tillater. Velfødde dyr fordrer rikelig med godt beite per dyr. Det antas at vinterbeite er begrensende faktor for elgpopulasjonen, og at beitetrykket på vinterdietten derfor er en god indikator på om populasjonen er tilpasset beitegrunnet.

Målbare parametere: Beitegrad hos bjørk

Mål nr. 2: En sunnere og eldre elgstamme med stabile/høyere vekter

En sunnere elgbestand innebærer en elgbestand med økende vekter, sunn kjønnsbalanse, økt snittalder på produksjonsdyrene, lite sykdom og med bred genetisk sammensetning.

I løpet av bestandsplanperioden har viltneveda en ambisjon om at vi kommer i gang med alders- og reproduksjonskartlegging av felte elgkyr. Dette benyttes for å dokumentere elgbestandens alder, reproduksjonsrate og bedekningstidspunkt¹.

Målbare parametere: Slaktevekter for kalv og ungdyr, sett kalv pr ku, tvillingrate, aldersfordeling hos voksne dyr, kalv-ungdyrprosent

Mål nr. 3: Økt andel av større okser i populasjonen

Eldre okser i en bestand vil kunne føre til tidligere tidspunkt for kalving, og indirekte høyere vekter på kalv. Forskning fra Vega viser også at dersom kjønnsforholdet i en bestand er skeivt vil tidspunkt for kalving forskyves ytterligere². Den samme forskningen viser også at eldre okser gir større andel oksekalv. Trender nasjonalt viser at andelen oksekalver reduseres, noe som gir lavere rekruttering av okser inn i bestanden.

Målbare parametere: Ku-okse forhold, vekt eller gevirstørrelse på felte voksne okser på sikt

Mål nr. 4: Storvalda anmodes om å i størst mulig grad enes om en felles forvaltning i 3-årsperioden

Det er sterkt ønskelig at valdene enes om felles forvaltningsstrategier for å oppnå de kommunale målene. Dette bygger opp under at man i større grad bør tenke forvaltning regionalt, og over større områder. Dette for at vi raskere skal se resultater og en fremgang på målbare parametere.

Utover de 4 målsettingene ses det også på fellingsprosent.

¹ Kvam, Tronstad og Okkenhaug, 2020, Alders- og reproduksjonsundersøkelse av elg felt i Steinkjer kommune 2019, FoU-rapport nr. 63, Nord Universitet.

² Sæther- B. E. mfl. 2003. Effects of altering sex ratio structure on the demography of an isolated moose population. Journal of wildlife management 67: 455-466.

Konkrete mål for elgforvaltningen/målbare parametere for målsettingene

	Gjennomsnitt 2021-2023	Kortsiktige mål (2026)
Beitegrad bjørk	Beitetakst 2023: 15 %	Bør holdes under 30 %
Slaktevekt kalv	Kukalv: 60 kg Oksekalf: 64 kg	Stabilisering/økning av slaktevekter fra 2023 nivå
Slaktevekt ungdyr	Fjorokse: 127 kg Fjorku: 121 kg	Stabilisering/økning av slaktevekter fra 2023 nivå
Sett kalv per ku	0,66	0,75
Tvillingrate (sett kalv pr kalvku)	1,19	1,3
Aldersfordeling	-	Alders og reproduksjonsanalyse planlegges gjennomført.
Ku/okse-forhold	2,63	Snitt for perioden: 1,5 - 2
Kalv-ungdyrprosent	59,72 %	70 % kalv-ungdyr (av felte dyr)
Fellingsprosent	67 %	Det bør etterstrebes en fellingsprosent på over 90 % av tildelt kvote.

Øvrige virkemidler for måloppnåelse

- Det oppfordres til å aktivt skyte små dyr
- Det oppfordres til å se på differensiert tildeling innenfor storvaldene, tilpasset ulikhetene i beitetilgang

Overordnede mål for hjorteforvaltningen i planperioden

1. En sunn hjortestamme med stabile vekter.
2. En populasjon som ikke blir mer tallrik enn den er i dag.

Det er tydelige signaler fra storvaldene om at en videre vekst av hjort ikke er ønsket i noen stor grad.

Det fremgår allikevel at hjort på lik linje med elg skal forvaltes etter hjorteviltforskriftens formålsparagraf;

- Ivareta bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold
- Lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressursene
- Sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser

Overordnede mål for rådyr-forvaltningen i planperioden

En sunn rådyrstamme som det høstes tilstrekkelig av

Rådyr har stått for henholdsvis 32 %, 14 % og 34 % av fallvilt fra elg, hjort og rådyr i perioden 21-23. Rådyr utgjør derfor en vesentlig andel av det kommunale fallviltarbeid, men tilfører ingen inntekter til dette arbeidet. Det anmodes derfor økt høsting av rådyr. Det oppfordres også om at rådyr i henhold til nye rapporteringsrutiner nå innlemmes i hjorteviltregisteret, og at registrering av sett og skutt rådyr gjøres korrekt.

Det fremgår allikevel at rådyr på lik linje med elg og hjort skal forvaltes etter hjorteviltforskriftens formålsparagraf;

- Ivareta bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold
- Lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressursene
- Sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Viltnemnd	29.01.2024	3/24

Innkalling til storvaldene 13. februar

Vedlagte dokumenter:

Ikke vedlagte dokumenter:

Hjemmel for behandling:

Saksopplysninger:

Vurdering:

Kommunedirektørens forslag til innstilling/vedtak:

Tirsdag 13.februar er det dialogmøte storvalda – viltnemnda på **Kommunestyresalen**, 2 etg. Herredshuset.

Agenda for møtet er:

1. Tilbakemeldinger fra storvalda m fl, korte trekk v/Marte H. Berg
2. Viltnemndas evaluering av hjorteviltforvaltningen i Snåsa siste tre år, v/Helmer Belbo
3. Snåsa kommunes målsetninger for hjorteviltforvaltningen de neste tre år, v/Fredrik Berg Holsing
4. Evt. spørsmål, dialog og diskusjon, videre prosess og samhandling

Det er ønskelig at hele styret fra hvert storvald møter.

PS 4/24 Minsteareal /